

गण्डकी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ५

संख्या: २७

मिति: २०७८/०९/२९

भाग- २

गण्डकी गाउँपालिका

नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (३) बमोजिम गण्डकी गाउँपालिकाले गण्डकी गाउँपालिकाको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (डि.पि.आर.) छनौट तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८ बनाई सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरेको छ ।

गण्डकी गाँउपालिकाको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (डि.पि.आर.) छनौट तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८

१. प्रस्तावना :

विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) निर्माण र यससित जोडिएका विभिन्न समस्याहरूलाई निराकरण तथा सामाधान गरि गाँउपालिकाको दिगो पूर्वाधार विकासमा टेवा पुर्‍याउन वान्छनीय भएकोले गण्डकी गाँउपालिकाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, को दफा ११ उपदफा २ (छ) बमोजिम यो कार्यविधि तयार गरि कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार संचालन मा ल्याएको छ ।

२. संक्षिप्त नाम र परिचय:

- क) यो कार्यविधिको नाम “गण्डकी गाँउपालिकाको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) छनौट तथा व्यवस्थापन गर्न वनेको कार्यविधि ” २०७८ रहने छ ।
- ख) यो कार्यविधि तत्काल लागु हुनेछ ।

३. परिभाषा:

- क) “कार्यविधि” भन्नाले डि.पि.आर. छनौट संम्वन्धि कार्यविधि लाई जनाउदछ ।
- ख) “गाउँपालिका” भन्नाले गण्डकी गाउँपालिका बुझाउँदछ ।
- ग) “स्थानिय तह” भन्नाले नेपालको संविधानको धारा ५६ को उपधारा (४) बमोजिमको गण्डकी गाउँपालिका लाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- घ) “छनौट समिति” भन्नाले यस कार्यविधि अनुरूपको समितिलाई बुझाउँदछ ।
- ङ) “कन्सल्टयान्ट” अथवा Third Party भन्नाले डि.पि.आर. तयार गर्ने फर्म वा सुचिकृत ईन्जिनियर वा विशेषज्ञ लाई बुझाउदछ ।

४. छनौट तथा व्यवस्थापन समिति:

विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन छनौट तथा व्यवस्थापन समितिमा देहाय बमोजिमका सदस्यहरू रहने छन । साथै आवश्यकता को आधारमा समितिले विज्ञहरूको पृष्टपोशण तथा सुभावा हरु ग्रहण गर्न सक्ने छ ।

(क)गाउँपालिका अध्यक्ष:

.....संयोजक

(ख) गाउँपालिका उपाध्यक्ष:सदस्य
(ग)प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतसदस्य
(घ)पूर्वाधार विकास समिति संयोजकसदस्य
(ङ)वित्तिय शाखा प्रमुखसदस्य
(च)गाउँ कार्यपालिका सदस्यहरु मध्यबाट कम्तिमा १ जना महिलासदस्य
(छ)पूर्वाधार विकास एवं भवन नियमन शाखा प्रमुख	..सदस्य सचिव

५. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) छनौट गर्दा अपनाइनु पर्ने आधारभूत मापदण्डहरु:

विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयारीका निमित्त योजनाहरुको छनौट र प्रस्ताव का लागि निम्न अनुसारको मापदण्डहरु लागु गरिएको छ :

१. विस्तृत परियोजना छनौट तथा प्रस्ताव गर्दा आवधिक योजनामा उल्लेख भएका योजनाहरुलाई प्रथम प्राथमिकता दिनु पर्ने छ ।
२. छनौट गरिएको योजना, स्थानीय स्तरमा रोजगार सृजना गर्ने , गरिवी निवारणमा टेवा पुर्याउने र बढी भन्दा बढी जनता र क्षेत्रलाई समेट्ने खालको हुनु पर्ने छ ।
३. विस्तृत परियोजना छनौट तथा प्रस्ताव गर्दा वस्ती स्तरबाट आएका योजनाहरुलाई समेट्नु पर्ने छ ।
४. छनौट गरिएको योजनाले बन्धितीकरण मा परेका समुदाय , दलित, महिला , अपांग , बालबालिका आदि लाई समेट्ने खालको हुनु पर्ने छ ।
५. स्थानीय श्रोत साधन , शिप प्रयोगमा आउने र स्थानीय मौलिक संस्कृति तथा पहिचान भल्किने किसिमका योजनाहरु छनौट मा प्राथमिकता दिनु पर्ने छ ।

६.विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्दा अपनाइनु पर्ने आधारभूत मापदण्डहरु:

विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्ने क्रममा यसको गुणस्तर, दिगोपन र आवश्यकता अनुरूपको डिजायन र लगत प्राप्त होस् भन्ने उदेश्यले निम्न अनुसारको मापदण्डहरु रखिएको छ । उल्लेखित मापदण्डका अतिरिक्त आवश्यकता र औचित्यको आधारमा विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गर्ने व्यक्ति वा निकाय वाट कार्यालयले प्रतिवेदन संग सम्बन्धित अन्य थप कार्य वा परामर्शको सेवा लिन सक्ने छ ।

१. डि.पि.आर तयार पार्ने प्राविधिक को हकमा नेपाल ईन्जिनियरिङ् परिषद् मा सुचिकृत भएको हुनु पर्नेछ ।फर्म(कन्सल्टेन्स) अनुभवि एवं सम्बन्धित निकायमा सुचिकृत हुनु पर्नेछ ।
२. डि.पि.आर. मा निर्माण स्थललाई मध्यनजर गर्दै उक्त स्थानको भौगोलिक ,यातयात,निर्माण सामग्रीकोउपलब्धता,लाभान्वित समुदायको आर्थिक अवस्था र निर्माण पश्चात हुन सक्ने आर्थिक,सामाजिक एवं सांस्कृतिक जिवनस्तर मा पार्ने सकरात्मक वा नकरात्मक प्रभाव बारे पनि बिप्लेषण गरिएको हुनु पर्नेछ ।
३. डि.पि.आर मा प्रष्ट देखीने र वुजिने गरि डिजाइनर तथा कन्सल्टेन्सिको छाप एवं दस्तखत समावेस गरिएको हुनुपर्ने छ ।
४. डी. पी. आर तयारगर्ने निकायले प्रस्तावित संरचनाको सम्भावित भबिस्यमा आइ पर्ने प्रकोप(Disasater) तथा अन्य वातावरणजन्य(Enviromental) चुनौतीहरूलाई गणना गरि तेस्लाई सामना गर्ने गरि तयार गर्नु पर्ने छ ।
५. डिपिआर तयार गर्ने निकायले , फिल्डमा गरिने कार्य जस्तो सर्वे , माटो परिक्षण आदि जस्ता कार्यहरूको पुष्ट्याइ हुने फिल्ड बुक तयार गरेको हुनुपर्ने छ ।
६. डिपिआर तयार गर्ने निकाय ले फिल्डमा कार्यगर्दा कार्यालयको प्रतिनिधी को रोहवरमा वा स्वीकृति पश्चात मात्र कार्य गर्नुपर्ने छ र फिल्डमा पछि निर्माण चरणलाइ आवश्यक बेन्चमार्क (Benchmark) , चेनेज (Chainage) जस्ता अति आवश्यक लाइन लेवलको स्पस्ट ब्यवस्था गरि तेस्को पष्ट्याई हुने विवरण कार्यालय लाइ बुजाउनु पर्ने छ ।
७. डि. पी. आर. तयार गर्दा प्रचलित , मापदण्ड (Standard), सम्बन्धित एन , कार्यविधिलाइ आधार बनाइ दिर्गकालिन बिकासमा टेवा पुग्ने गरि तयार गरिएको हुनुपर्ने छ ।
८. सडक, सिंचाई , ढल जस्ता कार्यहरूको डिपिआर तयार गर्दा ती संरचनाहरूलाई पानीको प्रकोप वाट बचाउन स्पष्ट नालीको ब्यवस्था तथा तेस्लाई ब्यवस्थापन (Dispose) गर्ने छेत्र तथा संरचनाको ब्यवस्था गरेको हुनुपर्ने छ ।
९. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्दा माटो स्थिरकरण (Soil Stabilization) तथा (Bio engineering) को स्पष्ट ब्यवस्था गरिएको हुनुपर्ने छ ।
१०. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्दा काटिएको माटोको मात्रा (Soil Cutting Volume) लाइ सन्तुलन गरिएको तथा अतिरिक्त माटोको मात्रालाई ब्यवस्थापन गर्ने क्षेत्र र आवश्यक संरचनाको उल्लेख गरिएको हुनुपर्ने छ ।

११. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्दा तेस परियोजना निर्माण लाइ आवश्यक सामग्री (Resources) को स्पष्ट लेखा जोखा गरि तेस्को उपलब्धता एवं उपलब्ध क्षेत्रको निर्धारण तथा दुरी उल्लेख गरिएको हुनुपर्ने छ ।
१२. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्दा लागत लाभ विश्लेषण(Cost Benefit Analysis) गरिएको तथा प्रति व्यक्ति लागत (Per capita cost) खुलाइएको हुनुपर्ने छ । .
१३. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्दा खासगरी ठुला र संवेदनशिल प्रकृतिका आयोजनाहरु जस्तो सडक सिंचाई हाइड्रोपावर आदि प्रकारका आयोजनाको प्रतिवेदनमा बातावरणिय परिक्षण (IEE /EIA) प्रतिवेदन समेत तयार गर्नु पर्ने छ ।
१४. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्ने निकायले प्रतिवेदनमा प्रस्ताव गरेको हरेक निर्माण वस्तु (Items) हरुमा तेस सित सम्बन्धित न्रम्स (Norms) तथा स्पेसिफिकेशन (Specification) खण्ड (Clause) उल्लेख गरेको हुनुपर्ने छ ।
१५. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्ने निकायले डिजायन स्टिमेट तयार गर्दा सम्बन्धित Quantity, Rate आदि सेल (Cell) हरु एक आपसमा इन्टर लिंक (Inter Link) गरेको हुनुपर्ने छ ।
१६. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्ने निकायले दर बिस्लेशन गर्दा प्रमाणित पालिका वा जिल्ला दर मात्र प्रयोग गर्नु पर्ने छ ।.
१७. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्ने निकायले प्रतिवेदन तयार गर्दा, फिल्ड बुक, डिजाइन, इस्टिमेट , दर(Rate) विश्लेषण, ड्रोइंग, वातावरणिय अध्ययन प्रतिवेदन आदिका छुट्टा/छुट्टै प्रतिवेदन तयार गरि पेश गर्नु पर्ने छ ।
१८. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्ने निकायले सडक, खानेपानी , सिंचाई जस्ता योजना हरुको डि पि आर तयार गर्दा प्रतिवेदनमा समावेस सम्पूर्ण संरचना हरुको चेनेजवाइज ड्रइङ्ग स्पट बुजिने डाइमेन्शन खुलाएर तयार गरि बुजाउनु पर्ने छ ।
१९. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्ने निकायले सार्वजनिक भवनहरुको प्रति वेदन तयार गर्दा छुट्टा छुट्टै , ट्रेन्च प्लान , फाउण्डेशन प्लान , साइट प्लान , फ्लोर प्लान, रुफ प्लान , स्टेयर केश प्लान तथा सेक्सन , बिम प्लान तथा सेक्सन , स्ल्याव प्लान तथा सेक्सन, कोलुमं प्लान तथा सेक्सन, भवन को पूर्ण सेक्सन , water supply and sanitation, whole electrification, Location Map, Detailed bar bending, चारै मोहोडाको छुट्टा छुट्टै इलिभेशन सहितका सम्पूर्ण आवश्यक नक्साहरु समावेश गर्नु पर्ने छ ।

२०. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्ने निकायले आयोजनाको प्रकृति र लागतलाई विस्लेषण गरि आयोजना निर्माणका लागि अपनाहिने विधि (Approach) का वारेमा सुजाव पेश गर्न सक्ने छ ।
२१. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गन निकायले प्रतिवेदन पूर्ण रूपले तयार गरि सके पछि मस्यौदा साभेदारी(Draft sharing) कार्यशाला गोस्टिको आयोजना गरि त्यस संग सम्बन्धित सम्पूर्ण सुचना साभेदारी गरि आवश्यक सुभाब तथा पृष्टपोसण प्राप्त गरि प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप दिनु पर्ने छ । कार्यशालामा संबन्धित क्षेत्रका बिसेषग्य, कार्यपालिका सदस्य , सम्बन्धित शाखाका शाखा प्रमुख तथा कर्मचारिहरु सहभागी हुने छन् ।
२२. तयार डि.पि.आर. कहि कतै वा अन्यसंग साभार नगरिएको वा मेल नखाने हुनु पर्नेछ र डिजायन मा कुनै त्रुटी वा कमजोरी फेला परेमा स्वयं प्रतिवेदन तयार गर्ने निकाय वा व्यक्ति कारवाई को भागिदार बन्नु पर्ने छ ।

७. संसोधन एवं खारेजी :

- क) डि.पि.आ छनौट प्रकृया सम्बन्धि कार्यविधि संसोधन वा खारेज गर्नु परेमा गाँउ कार्यपालिकाले गर्न सक्नेछ ।
- ख) यो कार्यविधिमा उल्लेख गरिएका कुराहरुको हकमा यसै कार्यविधि अनुसार र उल्लेख नभएको हकमा प्रचलित ऐन तथा नियम अनुसार हुनेछ ।
- ग) यस कार्यविधिमा लेखिएका कुराहरु प्रचलित कानून वा स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन-२०७४ संग बाभिएको हदमा स्वतः निष्कृत हुनेछ ।

आज्ञाले,
नाम: जित वहादुर भण्डारी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत